

Dnrot
20816/03.04.04.04.33/2021
20817/03.04.04.04.33/2021
20818/03.04.04.04.33/2021
20819/03.04.04.04.33/2021
20825/03.04.04.04.33/2021

Asia Kaivoslaissa tarkoitettua varauspäätöstä koskevat valitukset

Valittajat

1. Kalkkisten seudun kyläyhdistys ry
2. X
3. Lusin yhteisen vesialueen osakaskunta
4. Itä-Hämeen luonnonsuojeluyhdistys ry
5. Y

Varaaja Pallagen Oy

Päätös, josta valitetaan

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston päätös 31.3.2021, lupatunnus VA2020:0097

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on hyväksynyt Pallagen Oy:n kaivoslain mukaisen varausilmoituksen. Varausalue on merkitty päätöksen liitteenä olevaan karttaan. Varausalueen nimi on Kalkkinen ja koko 468 km² ja se sijaitsee Sysmän ja Asikkalan kuntien ja Heinolan kaupungin alueella.

Käsittely hallinto-oikeudessa

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

1. Kalkkisten seudun kyläyhdistys ry:n valitus

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston päätös on kumottava.

Varausalue on poikkeuksellisen laaja. Hakemusta on perusteltu aikaisemmilla tutkimuksilla, jotka ovat kohdistuneet huomattavasti varausaluetta pienempään alueeseen. Varausalueen kiinteistönomistajat eivät ole antaneet suostumusta malmin etsimiseen kiinteistöiltään. Alueella on paljon vapaa-ajanasuntoja. Kaivostoiminnan kehittäminen ei sovi alueelle.

2. X:n valitus

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston päätös on kumottava.

Varauspätös mahdollistaa malmikaivokseen tähtäävien maaperä- ja kaivuutöiden toteuttamisen Helsingin seudun tärkeimmällä vedenottoalueella. Kaivuu- ja näytteenottotyöt saattavat johtaa veden ja ympäristön saastumiseen ja siten vaarantaa Helsingin seudun vesihuollon.

3. Lusin yhteisen vesialueen osakaskunnan valitus

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston päätös on ensisijaisesti kumottava. Toissijaisesti päätöksessä asetettuja lupamääräyksiä on tiukennettava valituksesta ilmenevästi. Hallinto-oikeuden on pyydettävä vesi- ja ympäristölupaviranomaisen lausunto perustilaselvitysten tarpeesta. Pallagen Oy on veloitettava korvaamaan valittajan oikeudenkäyntikulut laillisine korkoineen.

Osakaskunnan vesialueet sijaitsevat varausalueella. Osakaskunnan tehtävänä on hoitaa alueensa vesistöjä ja niiden eliöstöä. Hyväkuntoisten järvien tulisi tuottaa osakaskunnan jäsenille virkistysarvoa. Varauspätös vaarantaa kalastuskunnan toiminta-ajatuksen toteutumisen. Kaavailtu kaivostoiminta vaarantaa alueen ainutlaatuisen luonnon, kasvit ja eliöstön. Jo varauspätös vaarantaa alueen kiinteistönomistajien ja yksityisten haitankärsijöiden oikeusaseman. Alueen kiinteistöjen arvot laskevat. Lisäksi on riski siitä, että epäpuhtaudet ja vaaralliset aineet joutuvat vesistöön.

4. Itä-Hämeen luonnonsuojeluyhdistys ry:n valitus

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston päätös on ensisijaisesti kumottava. Toissijaisesti asia on palautettava uudelleen käsiteltäväksi varausalueen pienentämiseksi. Pallagen Oy on veloitettava korvaamaan valittajan oikeudenkäyntikulut laillisine korkoineen.

Yhdistyksellä on valitusoikeus varauspätöksestä. Yhdistyksen tehtävänä on alueen luontoarvojen ja kestävän kehityksen vaaliminen.

Varauspätös on tehty puutteellisten tietojen perusteella. Hakijayhtiön edellytykset kaivostoiminnan aloittamiseen varausalueella eivät ole uskottavia. Varausalue on poikkeuksellisen laaja Etelä-Suomen olosuhteissa. Alueen rajausta ei ole perusteltu. Varauspätös aiheuttaa välittömästi alueen asukkaiden maaomaisuuden arvon alenemisen.

5. Y:n valitus

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston päätös on kumottava.

Varauspätöksessä on muotovirhe, koska siihen liitetty valitusosoitus on virheellinen.

Lausunnot ja selitykset

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on ilmoittanut, että Pallagen Oy on 14.5.2021 jättänyt raukeamisilmoituksen valituksenalaiseen varauspäätökseen. Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on hallinto-oikeuden pyynnöstä toimittanut 30.8.2021 tehdyn päätöksen varauksen raukeamisesta. Päätöksen mukaan 31.3.2021 annetulla päätöksellä Pallagen Oy:lle myönnetty varausalue Kalkkinen, lupatunnus VA2020:0097 raukeaa kokonaan.

Hallinto-oikeus on lähettänyt Turvallisuus- ja kemikaaliviraston 30.8.2021 tekemän päätöksen valittajille tiedoksi ja varannut heille sen johdosta mahdollisuuden selityksen antamiseen.

Lusin yhteisen vesialueen osakaskunta on selityksessään vaatinut, että Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on velvoitettava korvaamaan sen oikeudenkäyntikulut laillisine korkoineen. Vaatimusta on perusteltu sillä, että valitus on ollut perusteltu. Pallagen Oy oli itsekin ymmärtänyt varaushakemuksensa kestättömyyden ja peruuttanut hakemuksensa. Asialla oli suuri alueellinen merkitys ja suuri merkitys myös valittajalle. Olisi kohtuutonta, jos valittaja joutuisi itse maksamaan kulunsa.

X on hallinto-oikeudelle 6.6.2022 saapuneessa kirjelmässä peruuttanut valituksensa.

Hallinto-oikeuden ratkaisu ja perustelut

Lausunnon antaminen X:n valitusasiassa raukeaa.

Hallinto-oikeus ei tutki Kalkkisten seudun kyläyhdistys ry:n, Lusin yhteisen vesialueen osakaskunnan, Itä-Hämeen luonnonsuojeluyhdistys ry:n ja Y:n valituksia.

Hallinto-oikeus hylkää Lusin yhteisen vesialueen osakaskunnan ja Itä-Hämeen luonnonsuojeluyhdistys ry:n oikeudenkäyntikuluvaatimukset.

Perustelut

Peruutettu valitus

Lausunnon antaminen X:n valitusasiassa raukeaa, koska valittaja on peruuttanut valituksensa.

Tutkimatta jättäminen

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on valituksenalaisella päätöksellään 31.3.2021 lupatunnus VA2020:0097 hyväksynyt Pallagen Oy:n kaivoslain mukaisen varausilmoituksen Kalkkinen. Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on

Pallagen Oy:n tehtyä raukeamisilmoituksen kaivoslain 76 §:n nojalla 30.8.2021 päättänyt, että varausalue Kalkkinen lupatunnus VA2020:0097 raukeaa kokonaan. Turvallisuus- ja kemikaaliviraston 30.8.2021 tekemän päätöksen jälkeen varauspäättös ei ole enää voimassa. Näissä olosuhteissa Kalkkisten seudun kyläyhdistys ry:llä, Lusin yhteisen vesialueen osakaskunnalla, Itä-Hämeen luonnonsuojeluyhdistys ry:llä ja Y:llä ei ole oikeussuojan tarvetta hallinto-oikeudessa käsiteltävänä olevassa valitusasiassa ja heidän valituksensa on siksi jätettävä tutkimatta.

Oikeudenkäyntikulut

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 95 §:n 1 momentin mukaan oikeudenkäynnin osapuoli on velvollinen korvaamaan toisen osapuolen oikeudenkäyntikulut kokonaan tai osaksi, jos erityisesti asiassa annettu ratkaisu huomioon ottaen on kohtuutonta, että tämä joutuu itse vastaamaan oikeudenkäyntikuluistaan. Pykälän 2 momentin mukaan korvausvelvollisuuden kohtuullisuutta arvioitaessa voidaan lisäksi ottaa huomioon asian oikeudellinen epäselvyys, osapuolten toiminta ja asian merkitys asianosaiselle.

Valitusoikeus varauspäätöksestä on päätöksen kohteella ja sillä, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa. Varauspäätöksellä ei ole muita oikeusvaikutuksia kuin etuoikeus hakea malminetsintälupaa kyseessä olevalle alueelle. Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan varauspäätöksen mahdollisissa vaikutuksissa alueen kiinteistöjen arvoon, alueen vetovoimaan tai ylipäänsä maankäytön epävarmuuteen on kysymys ainoastaan välillisistä vaikutuksista. Koska varauspäättös ei anna oikeutta malminetsintään tai muihinkaan ympäristöä muuttaviin toimenpiteisiin, varauspäätöksellä ei oikeuskäytännössä ole katsottu olevan välittömiä vaikutuksia myöskään alueen luontoarvoihin tai ympäristöarvoihin.

Asian lopputulokseen nähden ja kun otetaan huomioon valitusoikeutta varauspäätöksestä koskeva vakiintunut oikeuskäytäntö, ei ole kohtuutonta, että Lusin yhteisen vesialueen osakaskunta ja Itä-Hämeen luonnonsuojeluyhdistys ry joutuvat itse vastaamaan oikeudenkäyntikuluistaan siitäkkin huolimatta, että Pallagen Oy on tehnyt raukeamisilmoituksen niiden valitusten vireilletulon jälkeen.

Sovelletut oikeusohjeet

Perusteluissa mainitut

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 7 § 1 mom sekä 81 § 2 mom

4 ja 7 kohdat ja 3 mom

Kaivoslaki 7 § 1 mom, 9 § 1 ja 2 mom, 32 § 4 mom, 162 § 1 mom sekä 165 § 1 mom

Päätöksen tiedoksianto

Päätös on annettu tiedoksi julkisella kuulutuksella

Muutoksenhaku

Siltä osin kuin asian käsittely on valituksen peruutuksen johdosta rauennut, tähän päätökseen ei oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 106 § huomioon ottaen saa hakea muutosta valittamalla.

Muilta osin tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Valitusosoitus on liitteenä (julkinen kuulutus).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Esittelijäjäsen Hanna-Maria Schiestl

Asian ovat ratkaisseet hallinto-oikeuden jäsenet Paula Pihlava, Virpi Juujärvi ja Hanna-Maria Schiestl.

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmästä.

Jakelu ja oikeudenkäyntimaksu

Päätös

Kalkkisten seudun kyläyhdistys ry

X

Lusin yhteisen vesialueen osakaskunta
Asiamies: VT Hannu Viitanen

Itä-Hämeen luonnonsuojeluyhdistys ry

Y

Jäljennös

Pallagen Oy

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto

Sysmän kunnanhallitus, jonka on viipymättä julkaistava tieto päätöksestä noudattaen, mitä kuntalain 108 §:ssä säädetään

Asikkalan kunnanhallitus, jonka on viipymättä julkaistava tieto päätöksestä noudattaen, mitä kuntalain 108 §:ssä säädetään

Heinolan kaupunginhallitus, jonka on viipymättä julkaistava tieto päätöksestä noudattaen, mitä kuntalain 108 §:ssä säädetään

Oikeudenkäyntimaksu maksutta, tuomioistuinmaksulaki 7 § 2 mom

hms

Hämeenlinnan hallinto-oikeuden yhteystiedot

Postiosoite: Raatihuoneenkatu 1, 13100 HÄMEENLINNA

Käyntiosoite: Arvi Kariston katu 5, 13100 HÄMEENLINNA

Puhelinnumero: 029 56 42210

Faksi: 029 56 42269

Sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi

Sähköinen asiointipalvelu: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Puhelujen hintatiedot: 029 56 –alkuisiin numeroihin soittaessa puheluista peritään vain soittajan oman operaattorin sopimuksen mukainen paikallisverkko- tai matkapuhelinmaksu.

Henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvät tiedot ovat saatavilla <https://oikeus.fi/hallintooikeudet/hameenlinnanhallinto-oikeus/fi/>

Liite hallinto-oikeuden päätökseen

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisen perusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeää saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Hallinto-oikeuden päätös on annettu tiedoksi julkisella kuulutuksella. Kuulutus ja päätös on julkaistu hallinto-oikeuden verkkosivuilla päätöksen antopäivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta. Päätöksen katsotaan tulleen asianomaisen tietoon seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta. Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta.

Valituksen sisältö

Valituksessa, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on ilmoitettava

- valittajan nimi ja yhteystiedot mukaan lukien se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite); jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on valituksessa mainittava myös tämän yhteystiedot
- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
- peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valitusluvan myöntämiseen on mainittu peruste
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa yhdyshenkilöksi.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, joka ei ole toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa, ja joka ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Tämä koskee myös tilanteita, joissa valitus toimitetaan sähköisen asiointipalvelun kautta tai sähköpostitse. Valitus liitteineen voidaan toimittaa sähköisen asiointipalvelun kautta. Asiointipalvelun kautta toimitettua valitusta tai sähköpostitse toimitettua valitusta ei tarvitse toimittaa paperimuodossa. Asiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite:	Korkein hallinto-oikeus PL 180, 00131 Helsinki
Sähköposti:	korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi
Käyntiosoite:	Paasivuorenkatu 3, 00530 Helsinki
Puhelin:	029 56 40200
Faksi:	029 56 40382
Aukioloaika:	arkipäivisin klo 8.00 – 16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköinen asiointipalvelu:
<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Korkeimman hallinto-oikeuden päätöksestä perittävä oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian ja valituslupa-asian käsittelystä korkeimmassa hallinto-oikeudessa peritään 530 euron suuruinen oikeudenkäyntimaksu.

Oikeudenkäyntimaksua ei korkeimmassa hallinto-oikeudessa peritä tuomioistuinmaksulain 5 §:ssä tarkoitetuista maksuttomista suoritteista tai mikäli maksun perimättä jättämiseen on lain 4 §:ssä tarkoitettu peruste.

Oikeudenkäyntimaksua ei myöskään peritä jos korkein hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi. Maksu peritään kuitenkin riippumatta lopputuloksesta veroasiassa annettua ennakkoratkaisua koskevassa muutoksenhakuasiassa.

Oikeudenkäyntimaksua ei peritä oikeusapulain nojalla käsittelymaksuista vapautetuilta eikä muualla laissa viranomaisen toimenpiteistä suoritettavista maksuista vapautetuilta. Jos maksun periminen olisi ilmeisen kohtuutonta, viranomainen tai maksun määräävä virkamies voi yksittäistapauksessa määrätä, ettei maksua peritä.

Tuomioistuinmaksulaki (1455/2015)